

Iqtisadi Təşəbbüslərə Yardım
Support For Economic Initiatives

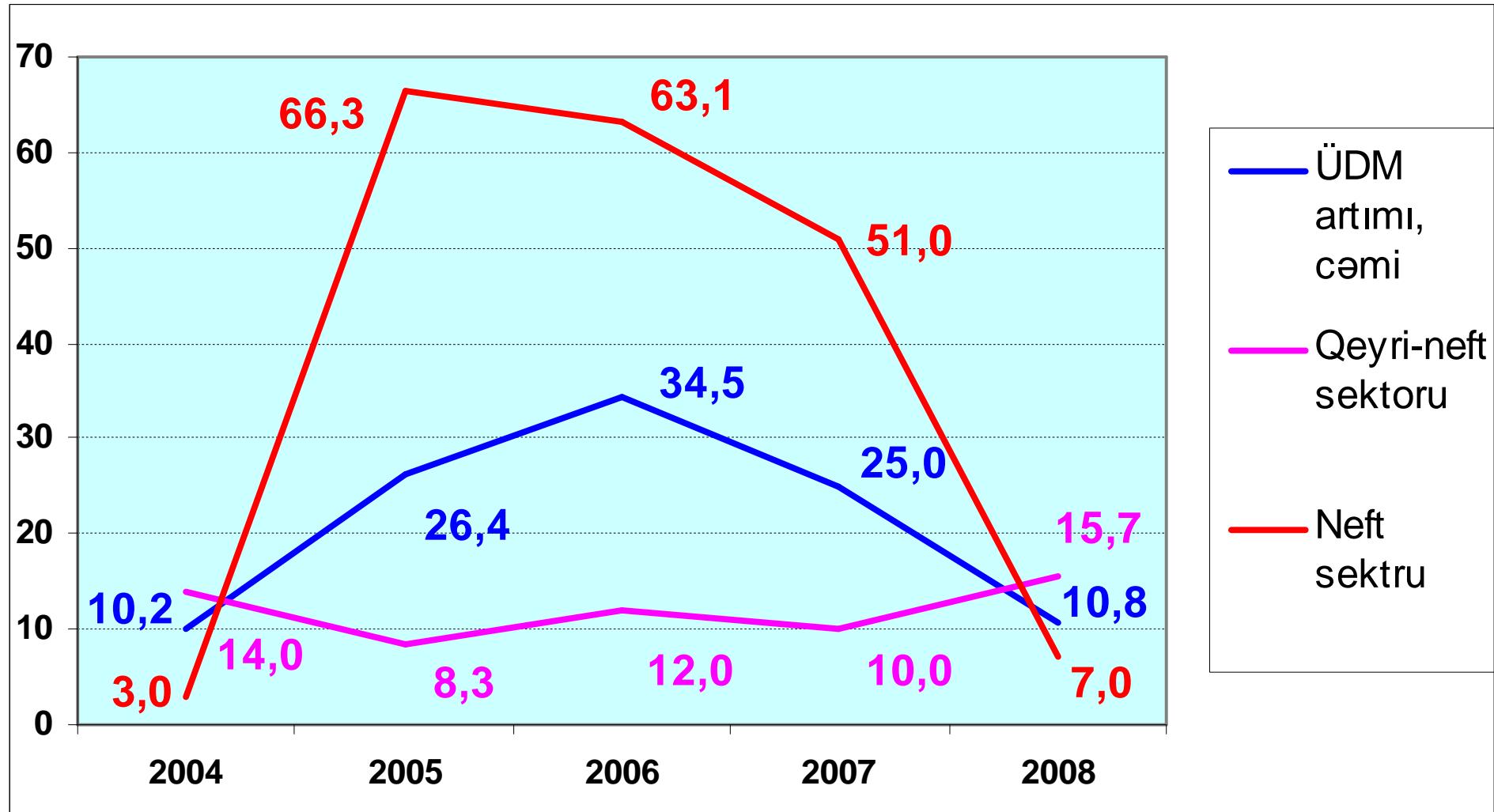
A.S.Mehtiyev

Azərbaycanda yeni sosial siyasətin konturları

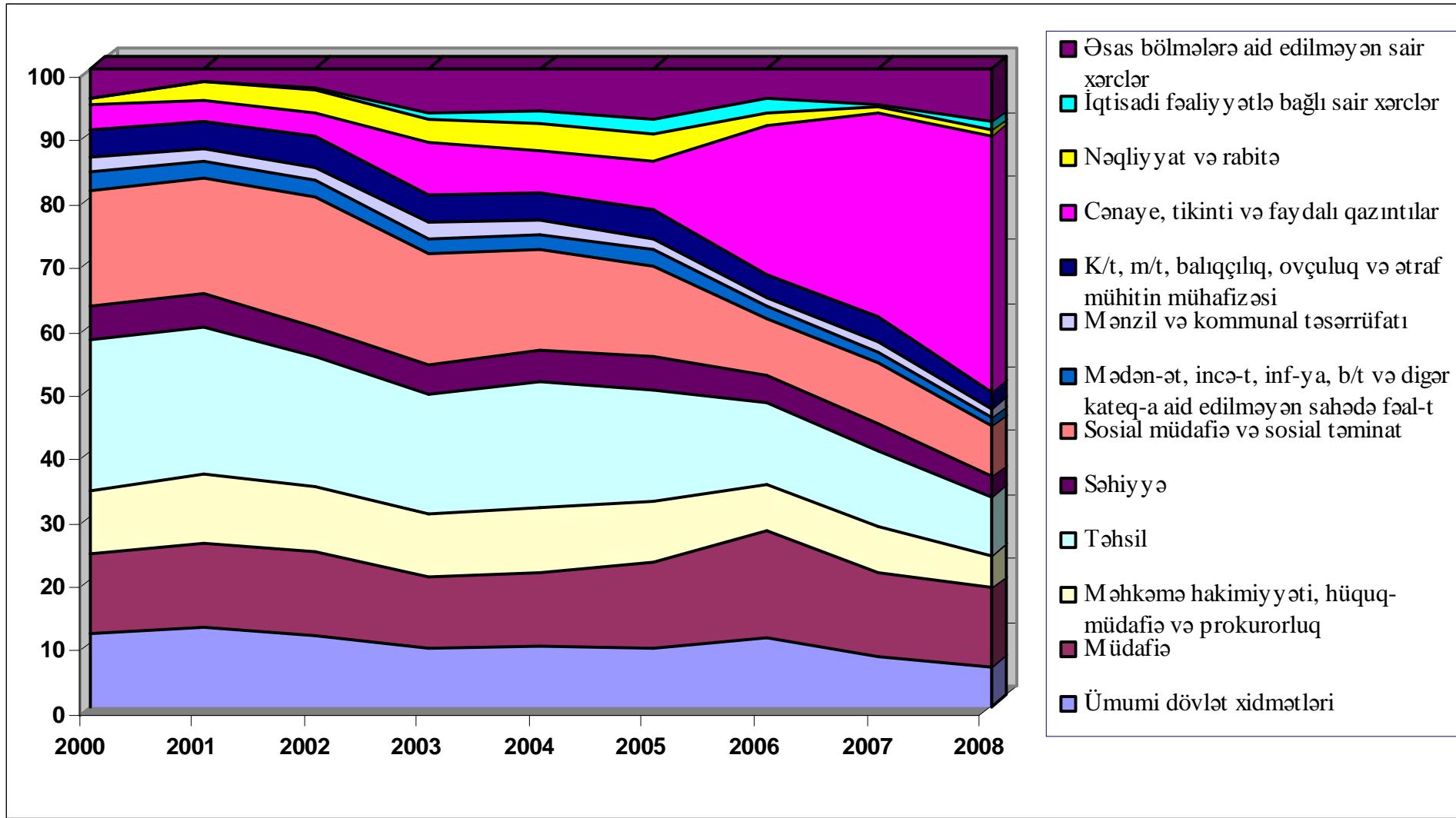
Bakı şəhəri

20 aprel 2009-cu il

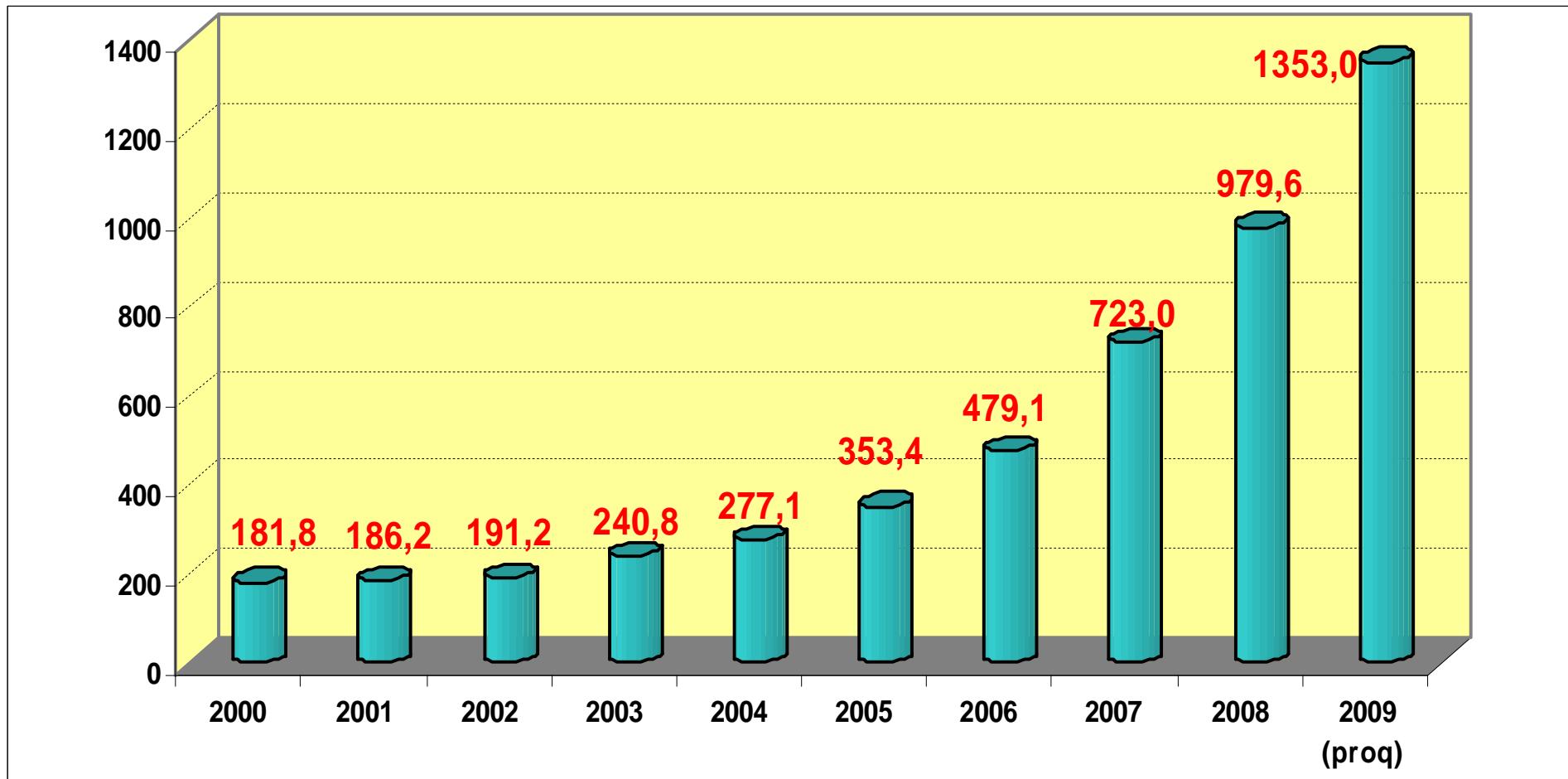
2004-2008-ci illərdə ÜDM artımının dinamikası

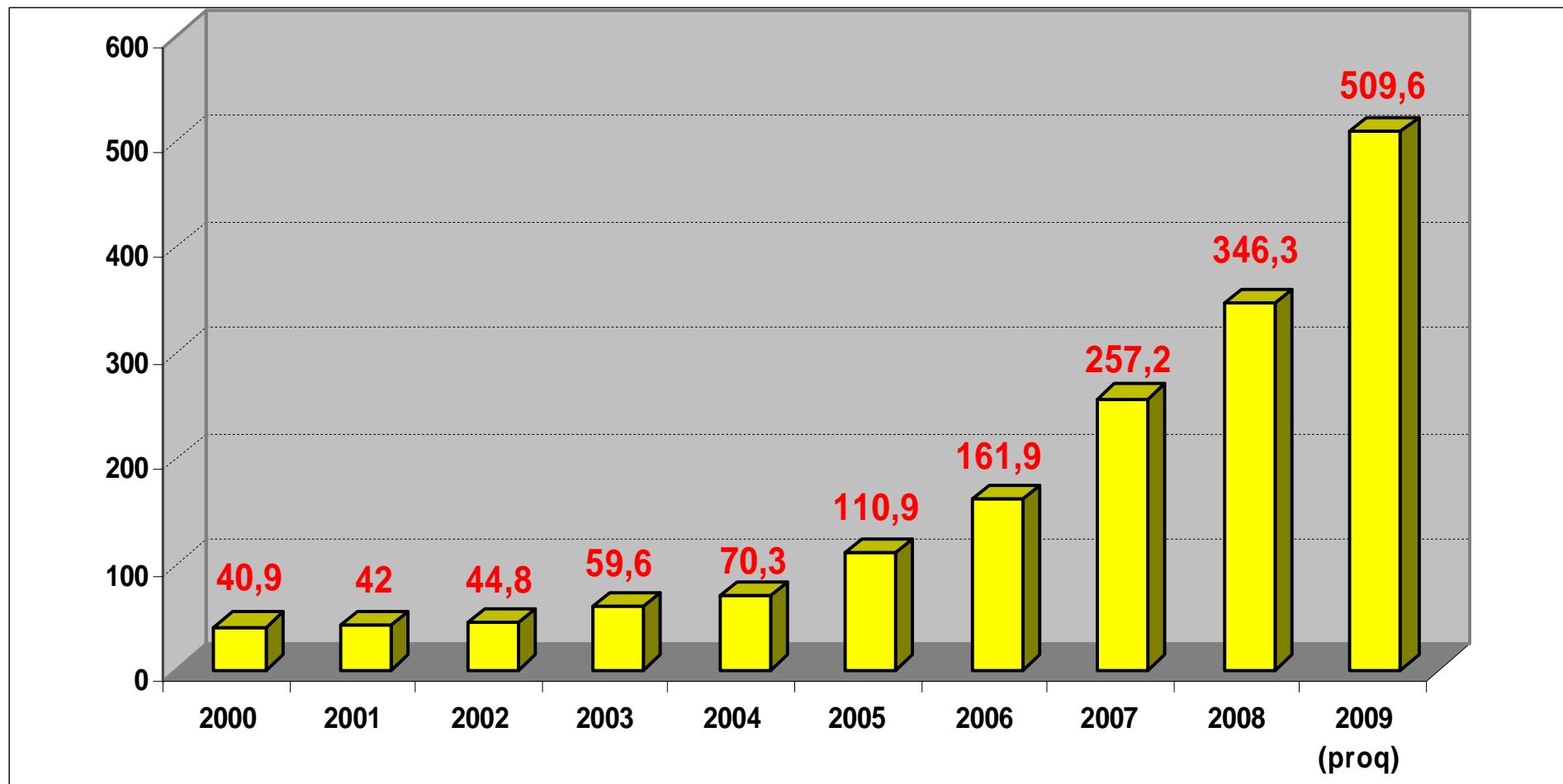
2000-2008-ci illər dövründə büdcə xərclərinin strukturu

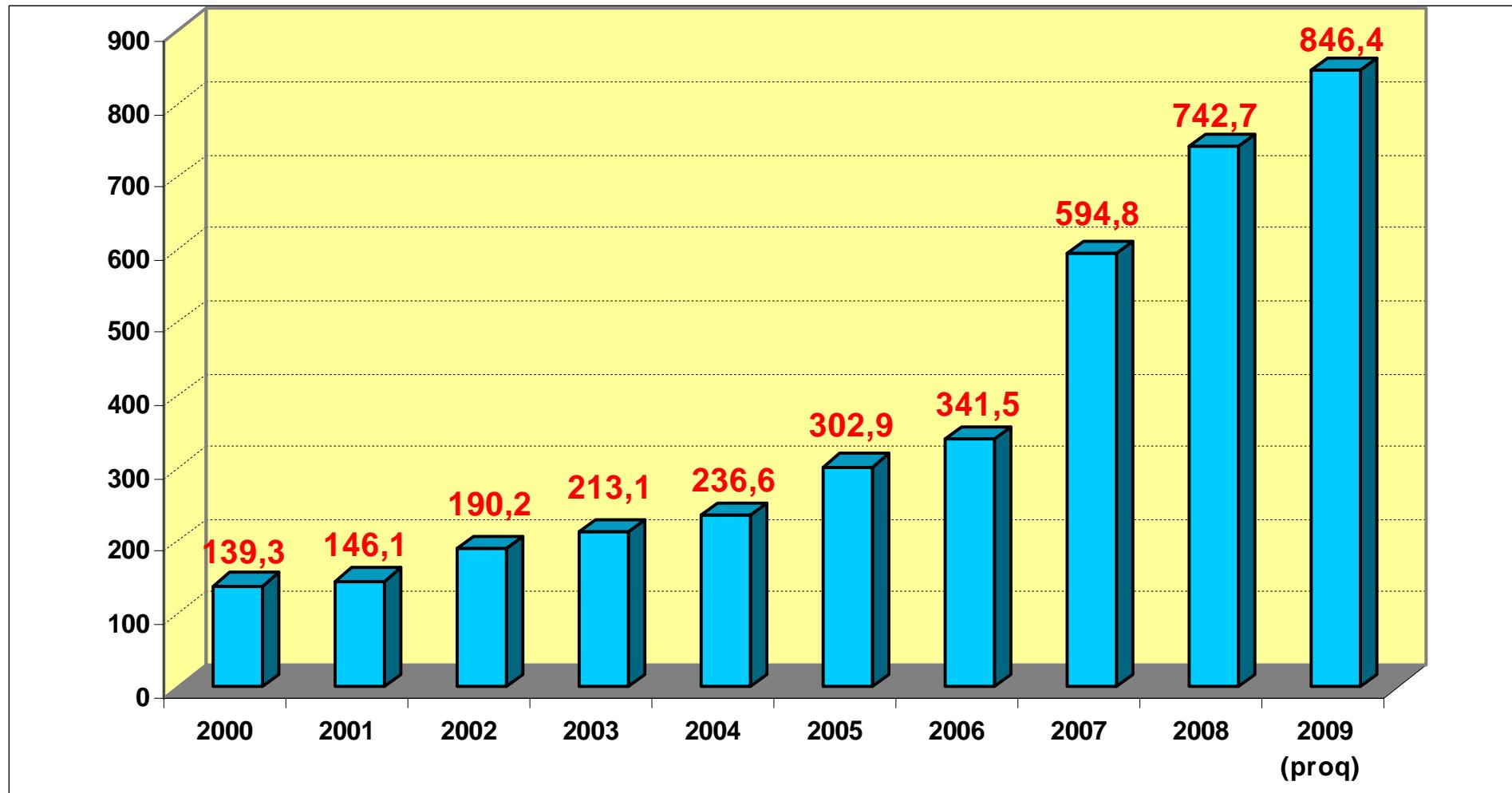
Dövlət bütçəsinin "Təhsil" xərclərinin dinamikası (mln.manat)

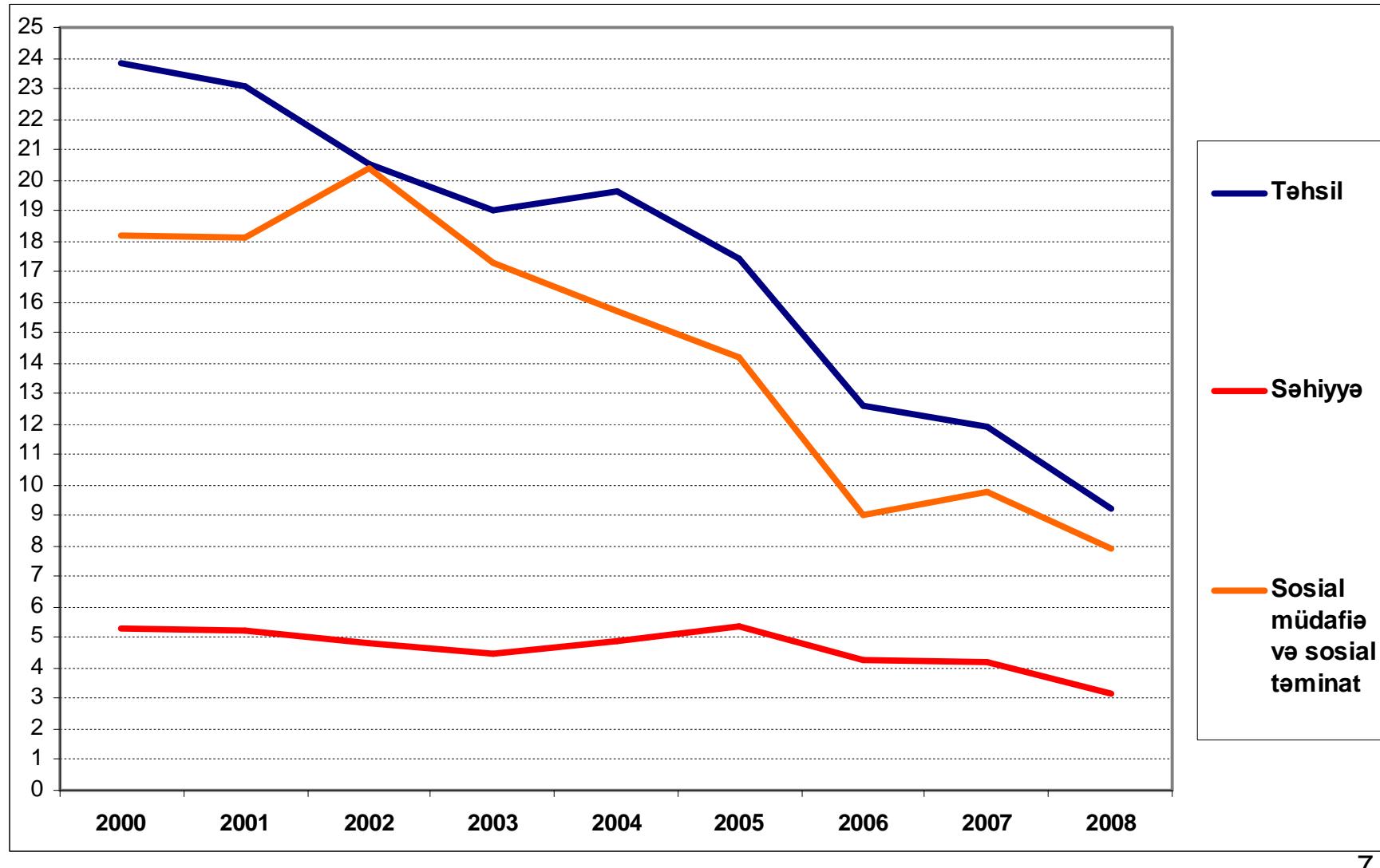
Dövlət büdcəsinin "Səhiyyə" xərclərinin dinamikası (mln.manat)

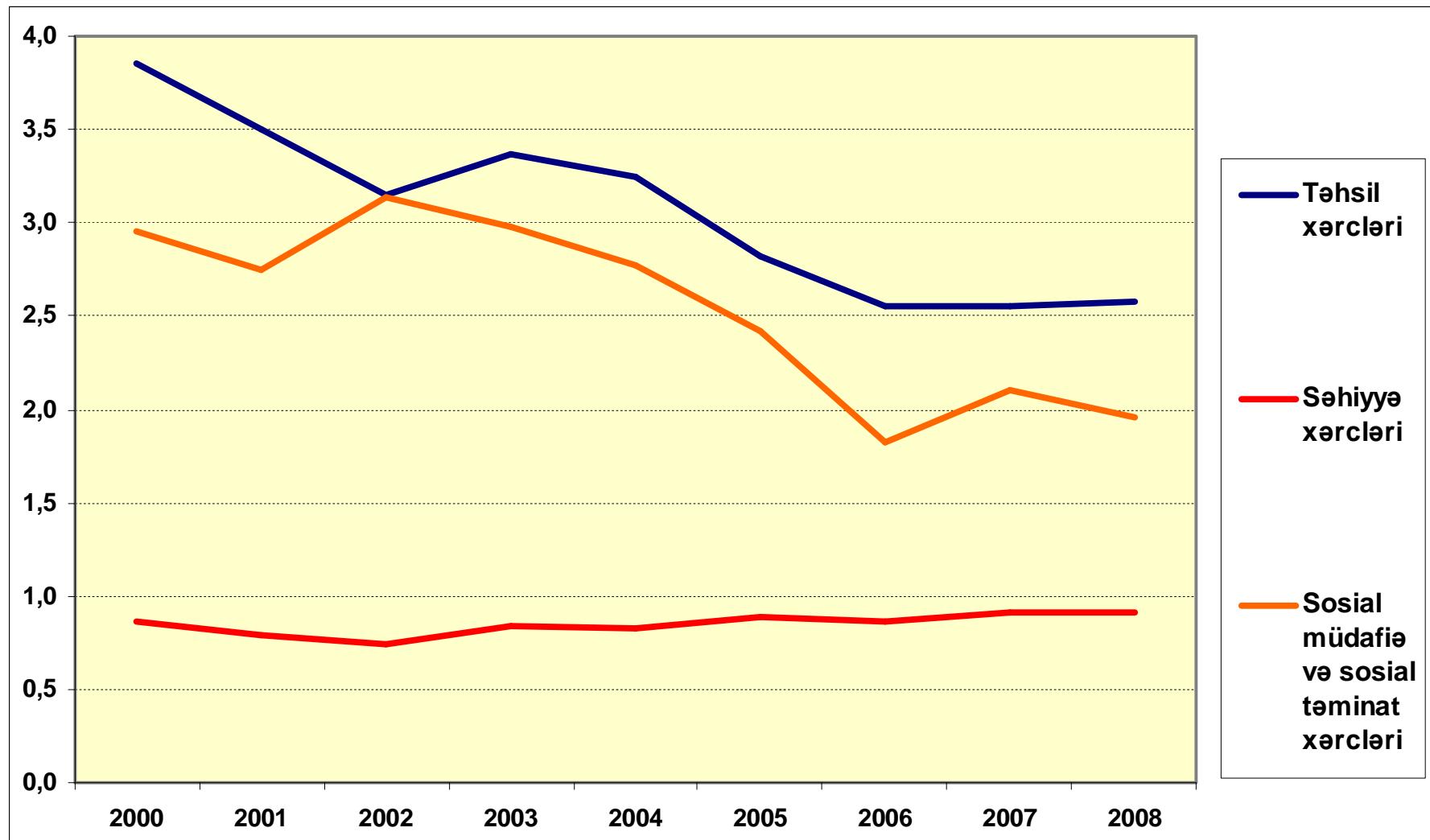
“Sosial müdafiə və sosial təminat ” xərclərinin dinamikası, (mln.manat)

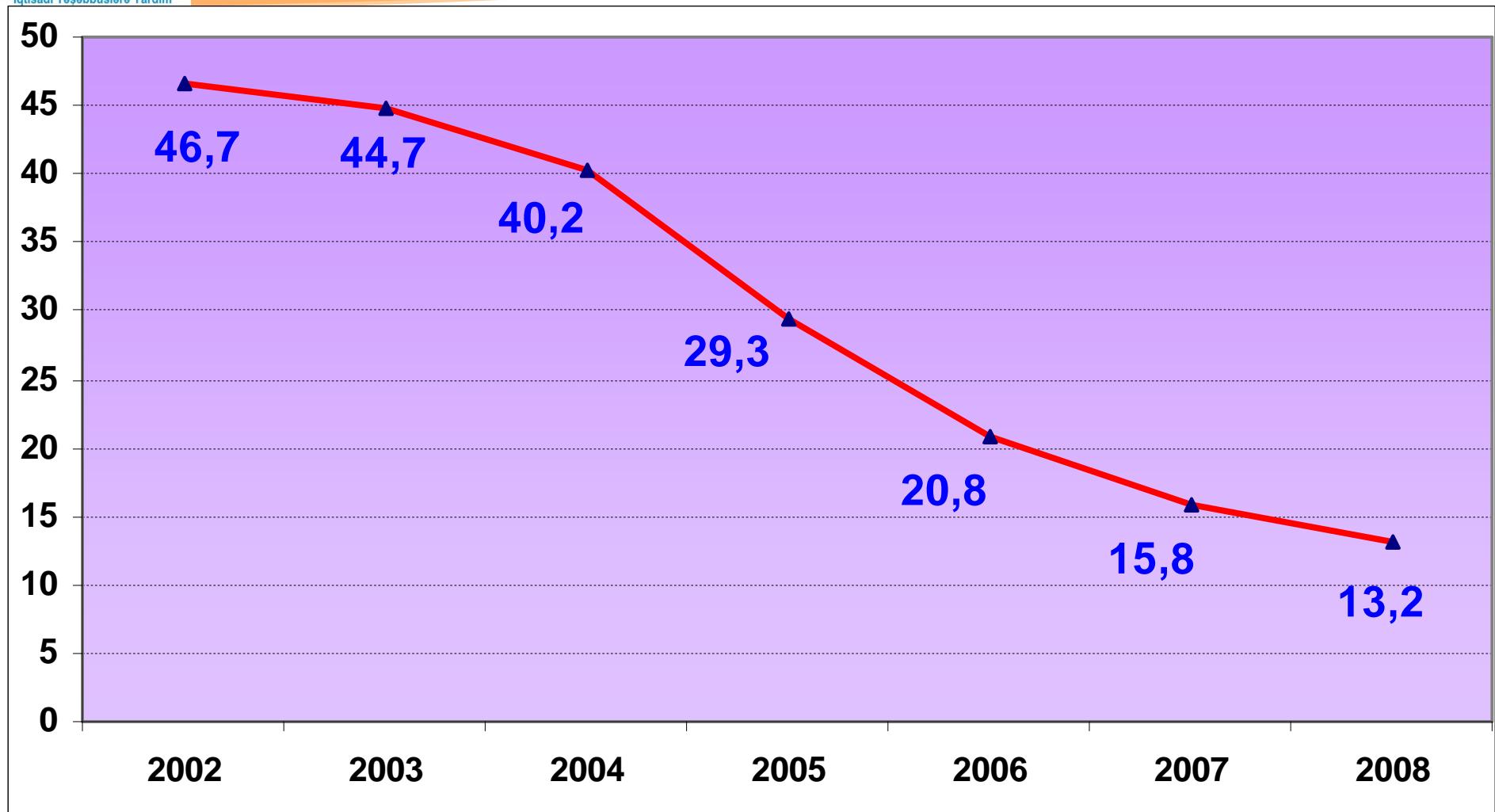
Büdcənin sosial xərclərinin büdcədə payının illər üzrə dəyişməsi

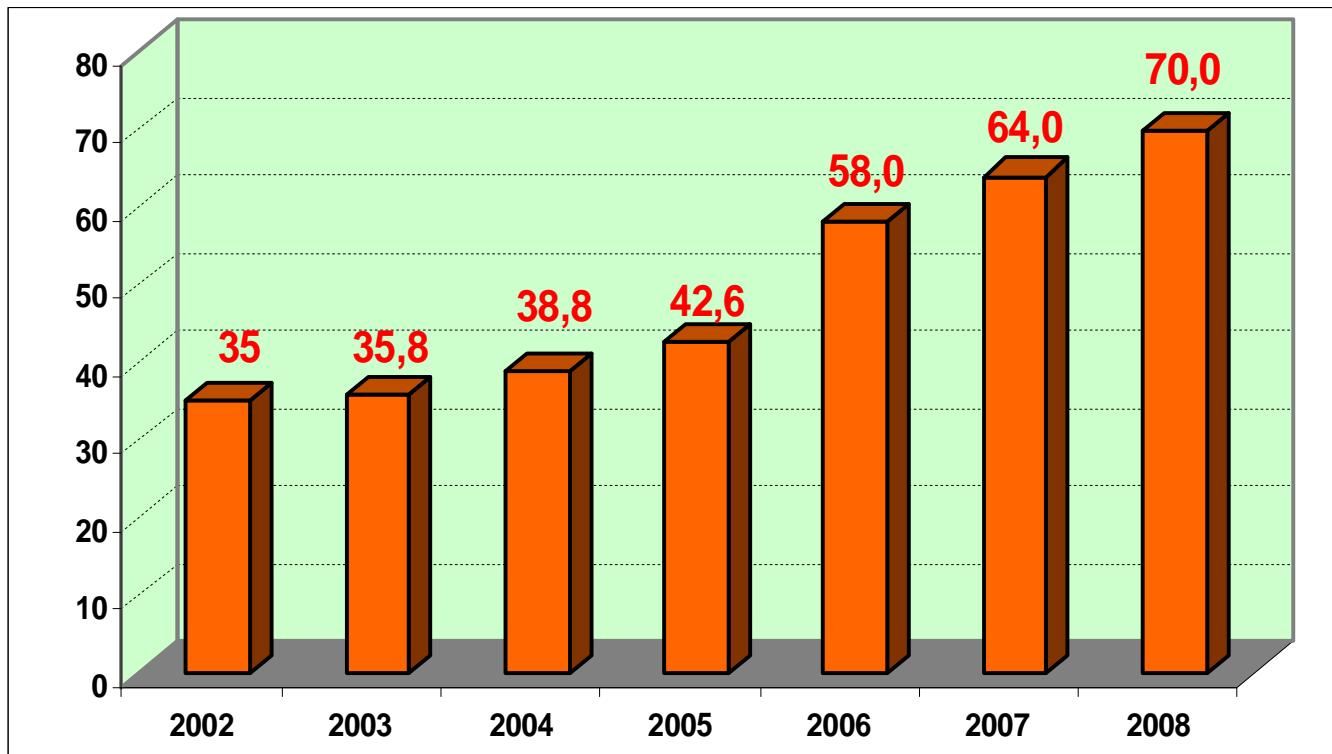
Büdcənin sosial xərclərinin ÜDM-ə nisbətinin illər üzrə dəyişməsi

Azərbaycanda yoxsulluq səviyyəsi (faizlə)

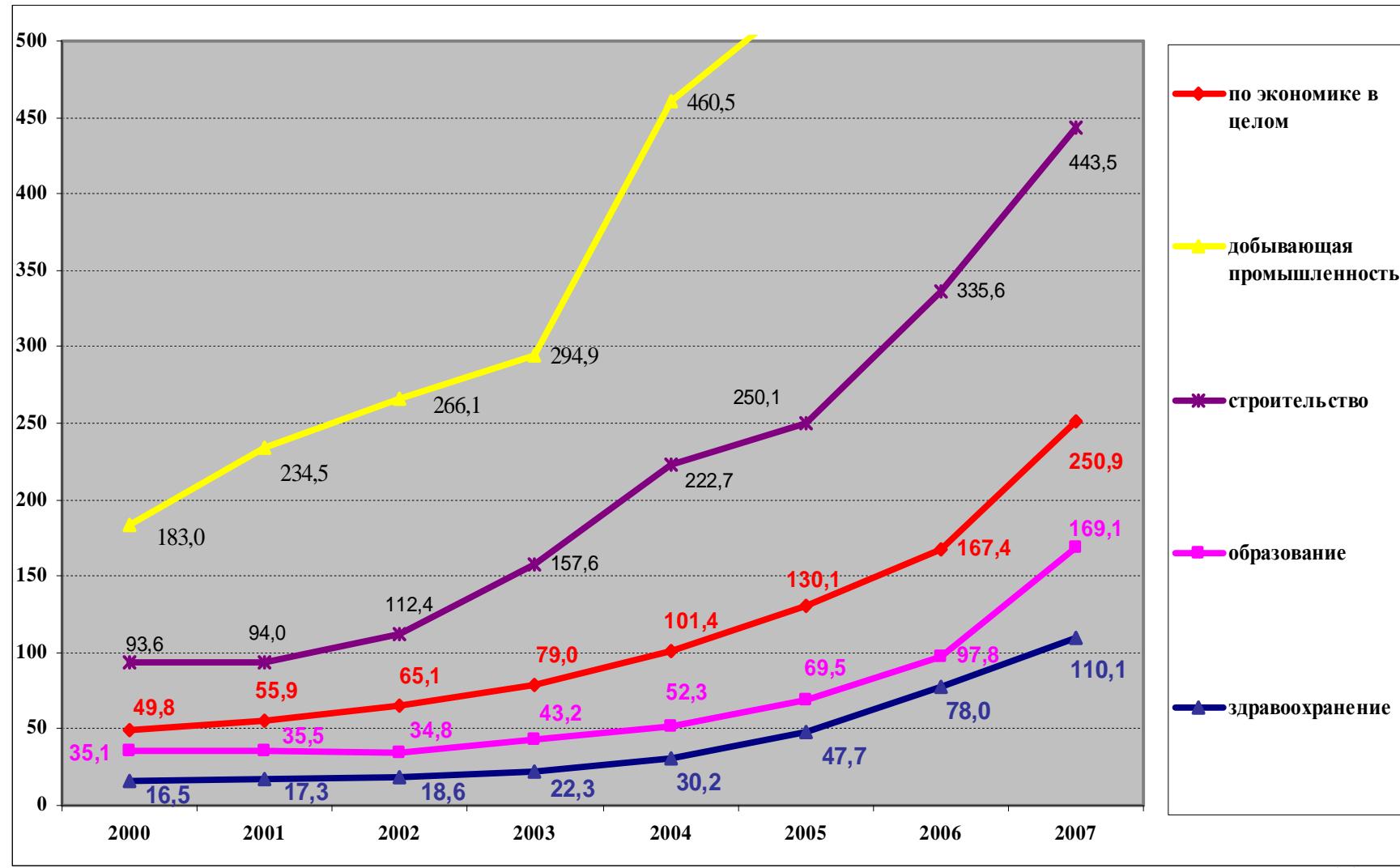

Azərbaycanda yoxsulluq həddi (manat)

«Yaşayış minimumu haqqında» qanun 2004-cü il oktyabrın 5-də təsdiqlənib. Yaşayış minimumunun dəyəri rəsmi qaydada 2006-cı ilin sonunda - 2007-ci il üçün dövlət bütçəsi təsdiq olunanda dəqiqləşib. 2007-ci ildə yaşayış minimumunun dəyəri 64 manat həcmində təyin edilib.

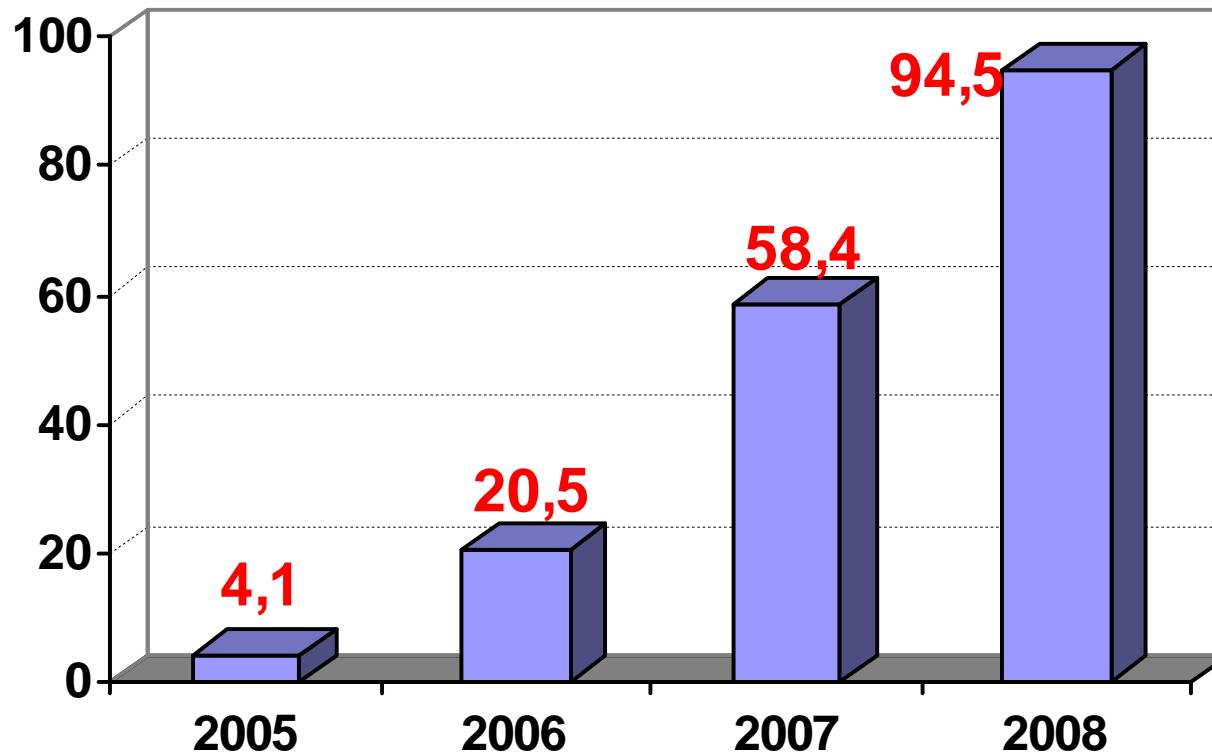
İqtisadiyyatın bəzi sahələrində orta əmək haqqı (manat)

2007-2008-ci illərdə səhiyyə sahəsində dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən proqramlar

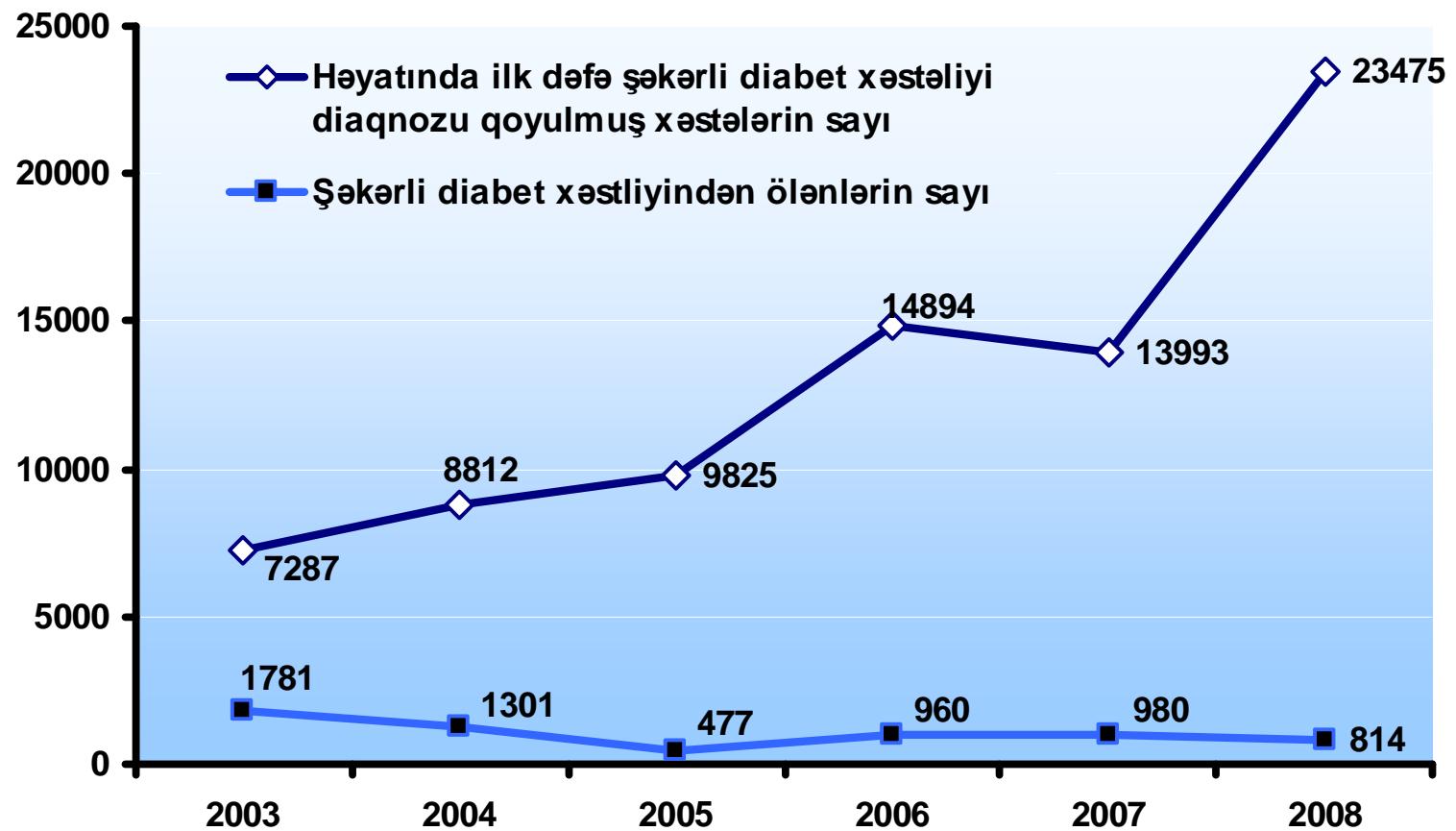
	Proqramların adı	Büdcədən ayrılan vəsait (mln. manat)	
		2007	2008
1.	Xroniki böyrək çatışmazlığı üzrə Tədbirlər Proqramı	13,0	14,4
2.	Şəkərli diabet üzrə Dövlət Proqramı	12,0	13,8
3.	Hemofiliya və talassemiya irsi qan xəstəlikləri üzrə Dövlət Proqramı	9,1	9,2
4.	Onkoloji xəstələrin şiş əleyhinə əsas preparatlarla təminatı üzrə Tədbirlər Proqramı		5,0
5.	Yoluxucu xəstəliklərin immunoprofilaktikasına dair Tədbirlər Proqramı	1,9	1,1
6.	Ana və uşaqların sağlamlığının qorunması üzrə Dövlət Proqramı	4,8	5,2
7.	Qanın, qan komponentlərinin donorluğu və qan xidmətlərinin inkişafına dair Dövlət Proqramı	0,7	0,8
8.	Elektron Azərbaycan Dövlət Proqramı		2,1
9.	İcbari tibbi sigortanın tədbiqi ilə bağlı xərclər		4,0
10	İctimai səhiyyə kadrlarının hazırlanması üzrə Tədbirlər Proqramı		1,4

Səhiyyə sektorunda dövlət investisiyaları (mln.manat)

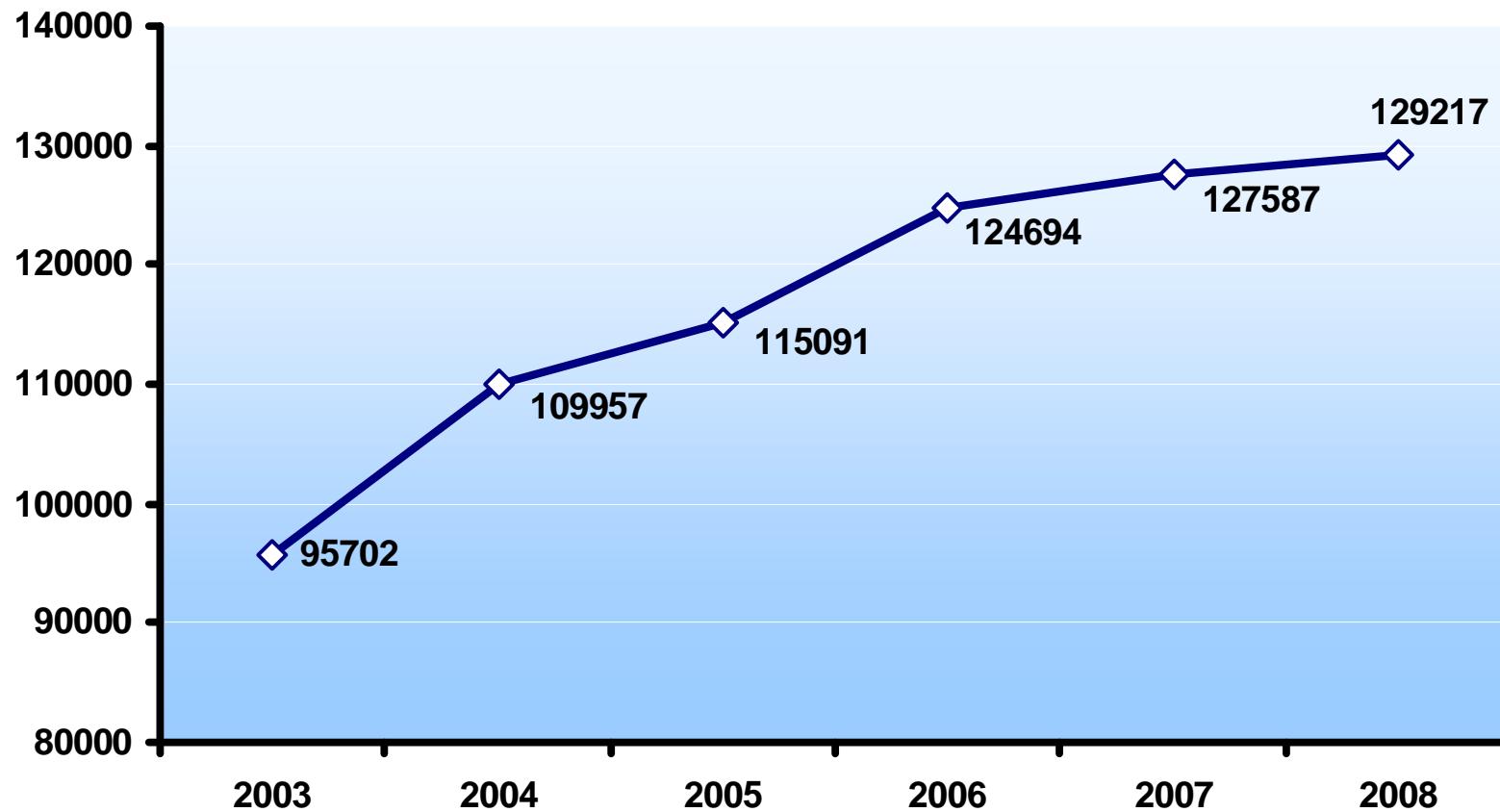

ARDNS müalicə-diaqnostika mərkəzləri tikir, habelə digər sosial obyektlərin tikintisi və təmiri ilə məşğuldur;
H.Əliyev Fondu sosial obyektlərin tikintisi və təmiri ilə məşğuldur;

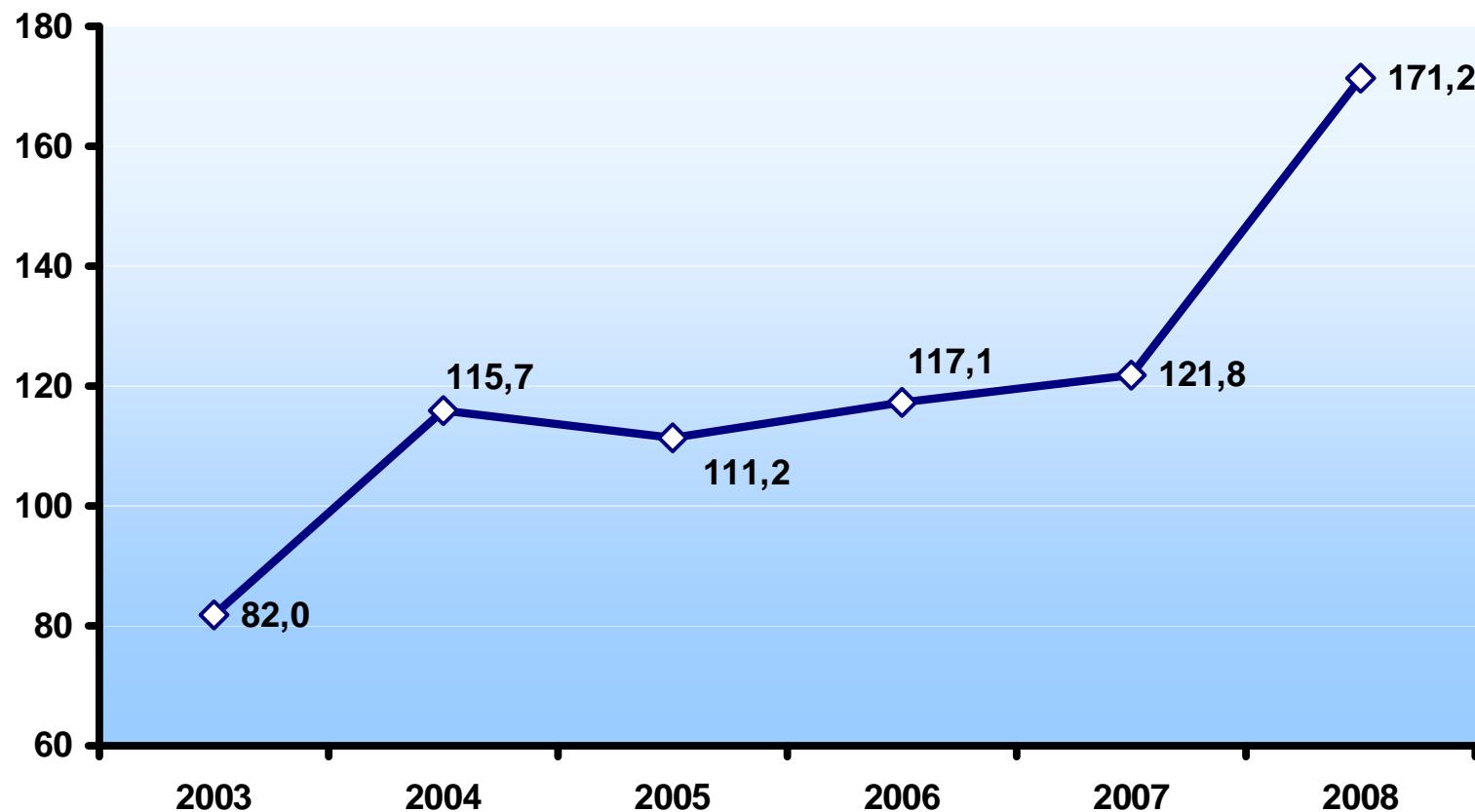
Şəkərli diabet xəstəliyi haqqında məlumat

Cərrahi əməliyyatlarının sayı

1 çarpayının il ərzində işi

Səhiyyə sistemində həyata keçirilən islahatlar

- **Səhiyyənin maliyyələşdirilməsinin təkmilləşdirilməsi və icbari tibbi sigortanın tətbiqi;**
- **Ilkin səhiyyənin gücləndirilməsi;**
- **Səhiyyədə milli hesablar sisteminin tətbiqi;**
- **Tibbi xidmətlərin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması və sübutlara əsaslanan tibbin tətbiqi;**
- **Səhiyyə Nazirliyinin tənzimləyici rolunun gücləndirilməsi**

Sosial siyasətdə biz gəlib hara çıxmışıq?

- Islahatlar ciddi mərhələyə daxil ola bilməyib;
- Psevdoöhdəliklər (pulsuz tibbi xidmət və s.)
- Əsasən böyük neft pullarının yaratdığı iş yerləri (tikinti-abadlıq işləri, şışirdilmiş ştatlar və s.)
- Sosial təbəqələşmənin güclənməsi (yoxsullarla müqayisədə varlıların daha sürətlə varlanması baş verir)
- Maddi-texniki bazanın təkmilləşməsinə uyğun sosial xidmətlərin keyfiyyəti yaxşılaşdırır
- Korrupsiya (əhalinin əksəriyyətinin əldə etdiyi gəlirlər həyat səviyyəsinin yaxşılaşmasına deyil, “pulsuz” dövləti xidmətləri əvəzləməyə yönəldilir)
- Yaşam tərzlərində çoxukladlılıq (birləşmiş, bütöv və sosial perspektivli cəmiyyət formalaşmayıb) və s.

Dünya maliyyə böhranının “sosial mərhələyə” keçidi

- **İssizlik problemi - gəlir əldə etmək imkanı olanların sayının azalması**
- **Xaricdən daxil olan gəlirlərin azalması**
- **İstehlak kreditlərinin məhdudlaşdırılması**
- **Miqrasiya proseslərinin artması**
- **Sosial təbəqələşmənin güclənməsi**
- **Büdcənin sosial yükünün artması və büdcədən asılılıq**
- **Sosial infrastrukturaya investisiyanın məhdudlaşdırılması**
- **Yoxsulluğun artması (işləyənlərin yoxsulluğu, gənclərin yoxsulluğu, sosial xidmətlərə əlçatanlığının azalması və s.)**

- Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2008-ci il 15 sentyabr tarixli, 3043 nömrəli Sərəncamı ilə “**2008-2015-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında yoxsulluğun azaldılması və davamlı inkişaf Dövlət programı**” təsdiq edilmişdir.

YADİP-nin doqquz strateji məqsədi

1. makroiqtisadi sabitliyi saxlamaqla və qeyri-neft sektorunu tarazlı inkişaf etdirməklə davamlı iqtisadi artımın təmin edilməsi;
2. əhalinin gəlir əldə etmək imkanlarının genişləndirilməsi, yoxsul əhalinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə azalmasına nail olunması;
3. səmərəli sosial müdafiə sistemini inkişaf etdirməklə yaşılı əhalinin, aztəminatlı ailələrin və sosial cəhətdən xüsusilə həssas qrupların sosial riskinin azaldılması;
4. qaçqınların və məcburi köçkünlərin həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması tədbirlərinin sistemli şəkildə davam etdirilməsi;
5. təhsil və səhiyyə sahəsində əsas xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi və onları əldə etmək üçün bərabər imkanların yaradılması;
6. sosial infrastrukturun inkişaf etdirilməsi, kommunal xidmətlər sisteminin təkmilləşdirilməsi;
7. ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması, ətraf mühitin davamlı idarə olunmasının təmin edilməsi;
8. gender bərabərliyinin dəstəklənməsi;
9. institusional islahatların davam etdirilməsi və dövlət idarəetməsinin təkmilləşdirilməsi.